

Na život a na smrt

Pochybnost se vkrádá: je tohle opravdový happy end? Češi **ZACHRÁNILI FRANCOUZSKÉHO HOROLEZCE** před smrtí, jeho kamarád zemřel.

JAN ŠVĚD

Potkali se třikrát v životě. Poprvé loni na podzim v základním táboře pod nepálskou osmitisícovkou Manáslu. Podruhé při výstupu na její vrchol, kde oživovali vysílené cizince. Potřetí tento týden při vyhlašování sportovních rytířů – cen udělovaných každoročně Českým klubem fair play.

O koho jde? O pět mladých lidí ze dvou horolezeckých expedic, kteří se náhodně sešli. Jakmile byly v sázce cizí životy, drželi pospolu. „Zachovali jsme se, jak by to měl každý normální člověk udělat,“ tvrdí svorně. Sami přitom zažili ve velehorách, že ne vždy a u každého tohle platí.

S holou do Nepálu

Manáslu je s 8163 metry osmou nejvyšší horou světa, jednou z těch snadnějších na zdolání. K úpatí vedou hezké trekové cesty, výškové tábory leží v poměrně bezpečných místech. I proto se zkušený plzeňský cestovatel a horolezec Jan

síni chlapské expedice už pro mě byly nuda,“ směje se Trávníček.

zmíněné duo Jirková – Trávníček, dálé jejich moravský parták Pavel Michut (na předvádí cen fair play chyběl), z druhé expedice Lukáš Krejčí a Marek Lejsek, veřejně známý jako trenér biatlonové reprezentace.

Rakušan s Francouzem sestoupili z vrcholu a chyběly jim síly na cokoli.

▲ **Ceny fair play.** Horolezci na úterní akci Českého klubu fair play, zleva Jan Trávníček, Miroslava Jirková, Marek Lejsek a Lukáš Krejčí, chybí Pavel Michut.

Na pokojnou výpravu to dlouho vypadalo, až do čtvrtého tábora před závěrečným útokem na vrchol, kde našli Rakušana a Francouze v pokročilém stadiu horské nemoci – s otokem mozku. Do záchrany se zapojili i další Češi.

Autenticitu události vydává Trávníčkův zápisník z cesty: „Až do C4 (7400 metrů) šlo všechno hladce – výhledy, panorama, sluníčko, výlet, pohoda... S dramatickým západem slunce začalo peklo. Z jednoho stanu se ozývá volání o pomoc. Nacházíme dva týpky v totálně zbědovaném stavu.

Lékárny a saták do pohotovosti a začínáme organizovanou záchrannu. Venku vítr, minus 30, signál na houby, kromě Čechů se klasicky nikdo k pomoci nemá – vrchol je vrchol. Děláme, co můžeme, přesto jeden z nich umírá.“

Kde byl kyslík?

Příběh vyžaduje ještě poněkud širší popis. Jeho aktéry je již

18.00: Češi se je pomocí injekcí snaží postavit na nohy. Jirková zkouší spojení se základním táborem přes satelitní telefon. Je tma, vítr silí. Vedle ve dvou stanech ukryti Němci. Trávníček: „Žádali jsme je o kyslík, ale tvrdili, že nemají. Kdyby nelhalí, oba kluci měli mnohem větší šanci přežít.“

18.40: Cizinci se vydávají na sestup, nižší nadmořská výška jim má pomoci se zmátořit.

20.00: Michut oba vidí ležet před stanem, vrátili se zničení. Potřebují sundat batohy, mačky, uložit do spacáků. Udržet při životě. Krejčí: „Během noci jsme jim pomáhali, ale bohužel už nebyli schopni přijmout ani tekutiny.“

Nad rámem Lejsek objevil Rakušana mrtvého. „V jejich stanu byl obrovský binec, měli ho roztržený, vlastně se jím přikrývali. Francouz mě

prosil, ať mrtvého odnesu. Ačkoli byl velice zmatený, myslím, že si dobře uvědomoval situaci. Zůstat ve stanu s mrtvým kamarádem nechtěl.“

Tady už nikomu nepomůžu, napadlo Lejska a v poněkud šokové situaci se vydal k vrcholu, ale po 200 výškových metrech to otočil zpět.

Češi byli opět pohromadě a záchrana pokračovala i s Němcemi, kteří konečně poskytli kyslík, a s podporou přivolaného šerpu. Bylo 11 hodin dopoledne, Francouze zvedl kyslík na nohy a s podporou šerpu mohl vyrazit dolů. Za ním šli čeští zachránci. Útok na Manáslu padl, všichni měli jiné myšlenky.

Setkání v Alpách

Když o zkušenosti z nepálských velehor vyprávějí, působí zdrženlivě. Zasáhla je. Od touhy zdolávat vrcholy u střechy světa však nikoho neodradila.

Třeba se tam časem vydá i Jean Luce, který díky nim přežil.

„Píšu si s ním,“ říká Trávníček. „Pro něj to byl děsivý zážitek, možná u něj došlo k poškození mozku. Pamatuje si jen zkreslené střípky. Třeba si vyčítá, že dostal o injekci víc než kamarád, což není pravda, zbytečně se obviňuje z jeho smrti. Postupně se mu snažím věci objasňovat.“

Rádi by se setkali, v mailech padl i návrh na společnou schůzku na jednom místě v Evropě. Tušíte kde?

Samořejmě Alpy, Luce tam byl před dvěma týdny už na výletě. jan.sved@mfdnes.cz

▲ **V Nepálu.** Hledal jsem holku do hor, říká Trávníček o partnerce Mirce.

Trávníček rozhodl vzít s sebou přítelkyni Miroslavu Jirkovou, žili spolu zhruba rok.

„Abychom si s Miri udělali jakoby pěkný výlet. Hledal jsem holku do hor, protože dvoumě-

▲ **Talisman.** 12 cm dlouhá moucha, kterou Trávníček vozína expedice pro štěstí.